

LIETUVOS – JUNGTINĖS KARALYSTĖS DVIŠALĖ PREKYBA

2022 m. balandžio 22 d.

I. Jungtinės Karalystės ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Jungtinės Karalystės ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2021 m. buvo viešasis administravimas, gynyba, švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinio darbo veikla (20%), didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių remontas, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (17%), pramonė (13%, iš jų 9,8% - apdirbamoji gamyba), nekilnojamojo turto operacijos (13%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (13%), finansinė ir draudimo veikla (8,3%), statybos (6,2%).

2021 m. Jungtinės Karalystės prekių eksportas siekė 388 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka (ES-27) sudarė 42% Jungtinės Karalystės prekių eksporto vertės (į Vokietiją – 8,4%, Nyderlandus – 7,5%, Prancūziją – 5,6%,), o iš ES nepriklausančių šalių 13% eksporto vertės tenka JAV, 8,6% – Šveicarijai ir 4,8% – Airijai.

2021 m. Jungtinės Karalystės importas siekė 584 mlrd. EUR ir 44% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 11%, Nyderlandų – 6,2%, Belgijos – 4,5%), o iš ES nepriklausančių šalių – 13% importo atvežama iš Kinijos, 8,6% – JAV, 3,6% – Rusijos.

Šaltiniai: OECD, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Jungtinės Karalystės pagrindiniai rodikliai 2019-2021 m.

	2019		2020		2021	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3.8 %	8	4.2 %	9	3.9 %	9
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	5.2 %	6	5.9 %	7	5.4 %	7
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	1.6 %	10	1.8 %	10	1.5 %	14
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	2.7 %	11	2.6 %	13	0.9 %	21
Paslaugos						
	2019		2020		2021	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	4.3 %	7	4.0 %	8	3.9 %	7
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	3.8 %	8	3.1 %	12	3.4 %	10

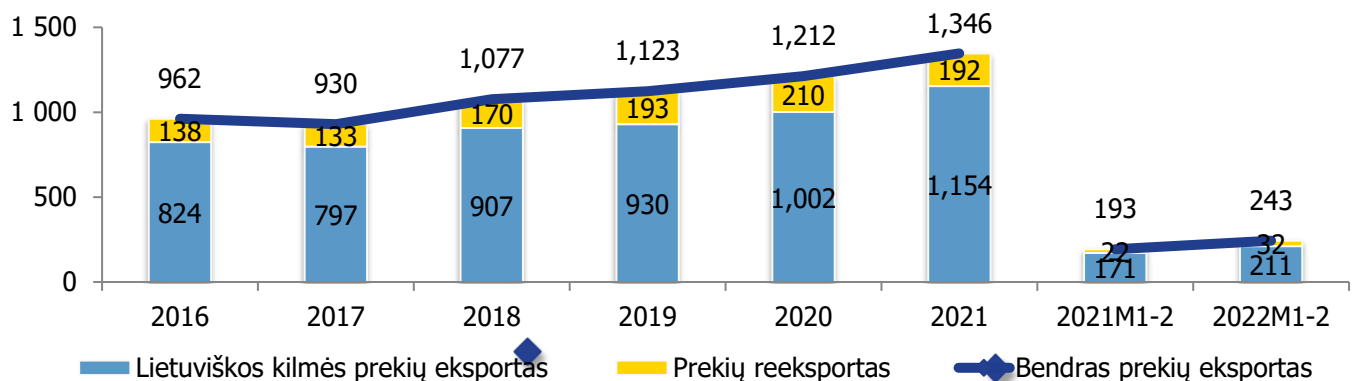
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2021 m. Jungtinė Karalystė buvo 9-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 3.9% (1.3 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 86% Lietuvos prekių eksporto į Jungtinę Karalystę 2021 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (14%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2020 m., Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę padidėjo 11%, daugiausiai dėl aliejinių kultūrų sėklų ir vaisių; įvairių grūdų ir tabako eksporto didėjimo. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę, palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu, didėjo 26% arba 50 mln. EUR.

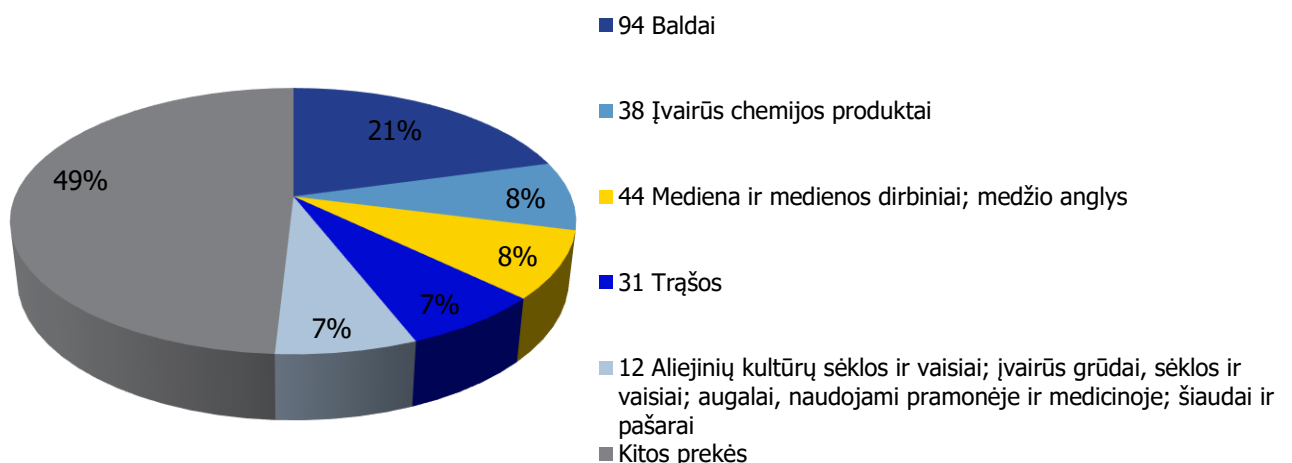
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę, 2016-2022 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekės Jungtinė Karalystė 2021 m. buvo 7-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 5.4% (1.15 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Jungtinę Karalystę eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė baldai – 21% arba 239 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), įvairūs chemijos produktai – 8.4% arba 96 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 8.1% arba 94 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), trąšos – 6.9% arba 79 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), aliejinių kultūrų sėklos ir vaisiai; įvairūs grūdai – 6.8% arba 79 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2020 m., lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Jungtinę Karalystę padidėjo 15% arba 153 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė aliejinių kultūrų sėklos ir vaisiai; įvairūs grūdai, baldai, įvairūs chemijos produktai. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Jungtinę Karalystę, palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu, didėjo 24% arba 40 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę struktūra 2021 m.

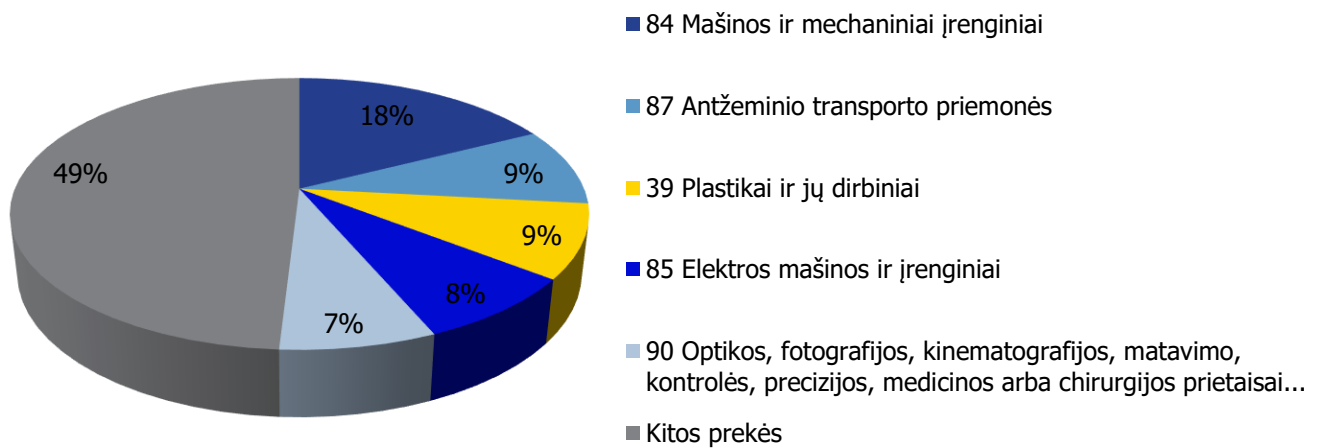
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2021 m. Jungtinė Karalystė buvo 21-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0.9% (329 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Jungtinės Karalystės 2021 m. daugiausia importuota mašinų ir

mechaninių įrenginių – 17% arba 58 mln. EUR (17-a didžiausia importo rinka), antžeminio transporto priemonių – 9.2% arba 30 mln. EUR (16-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 8.8% arba 29 mln. EUR (15-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 8.1% arba 27 mln. EUR (18-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2020 m., prekių importas iš Jungtinės Karalystės sumažėjo 57%.

3 pav. Lietuvos importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2021 m.

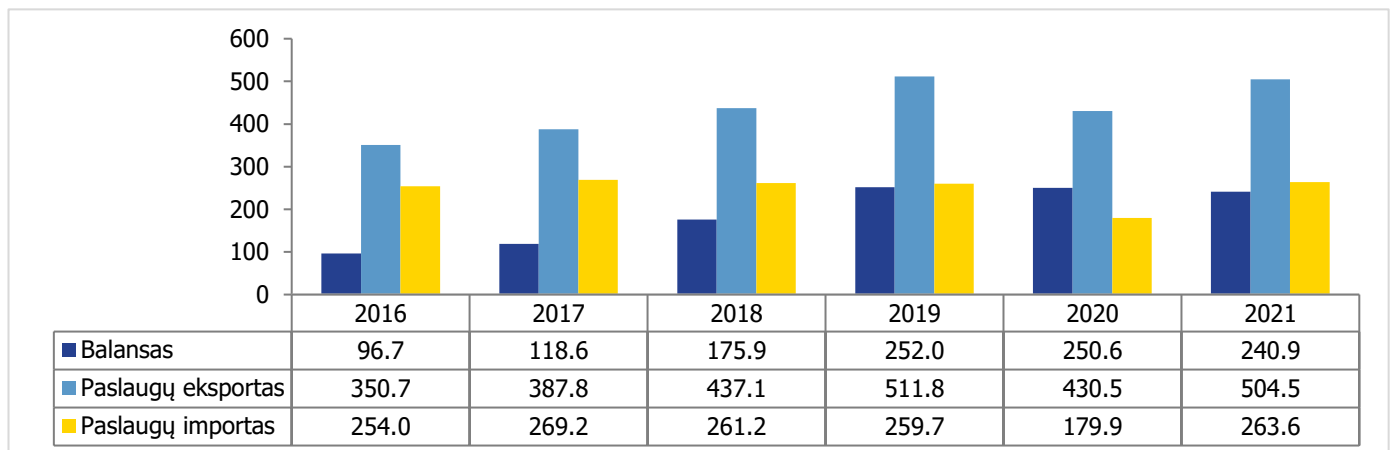

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2021 m. Jungtinė Karalystė buvo 7-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3.9% (505 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Jungtinės Karalystės siekė 264 mln. EUR, tai sudarė 3.4% viso Lietuvos paslaugų importo 2021 m., o Jungtinė Karalystė buvo 10-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

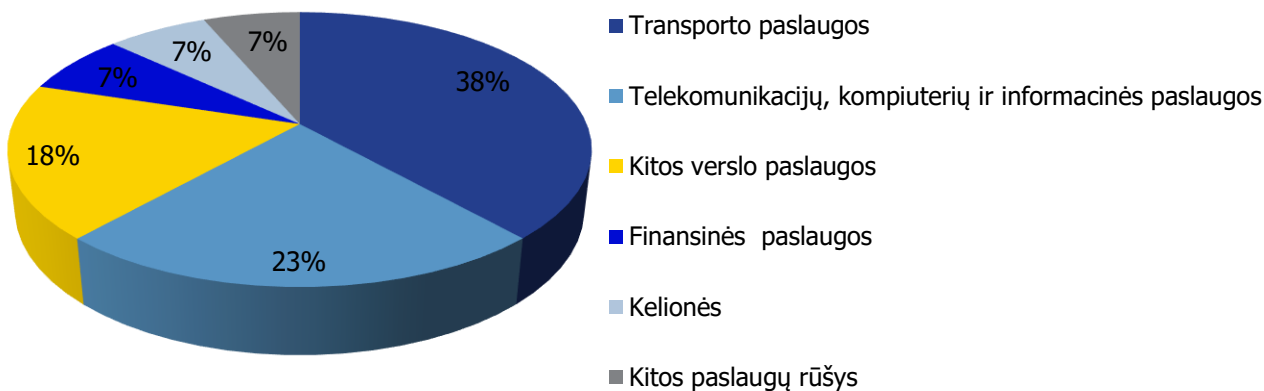
4 pav. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio prekyba (paslaugos) 2016-2021 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Lietuvos į Jungtinę Karalystę daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 38% arba 193 mln. EUR (15-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 23% arba 118 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 18% arba 92 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 7.1% arba 36 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 6.7% arba 34 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka). Per 2021 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Jungtinės Karalystės rinką padidėjo 17% iki 505 mln. EUR.

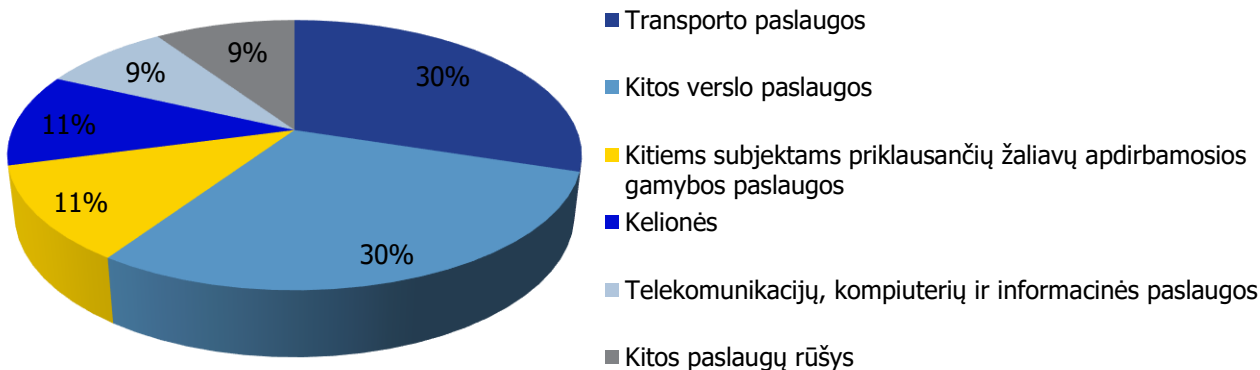
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Jungtinę Karalystę struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 30% arba 79 mln. EUR (14-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 30% arba 78 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja), kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų – 11% arba 30 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 11% arba 29 mln. EUR (6-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 8.6% arba 23 mln. EUR (10-a didžiausia importo tiekėja). Per 2021 m. paslaugų importo vertė iš Jungtinės Karalystės išaugo 47% iki 264 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 2416 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinės Karalystės rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinę Karalystę yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės produktai, drabužiai ir tekstilės gaminiai, inžinerinės pramonės gaminiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Jungtinės Karalystės rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	2 416
Maisto produktų gamyba	266
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	262
Drabužių siuvimas (gamyba)	217
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	213
Tekstilės gaminių gamyba	196
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	146
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	135
Pagrindinių metalų gamyba	122
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	111
Kitos	748

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.